

Tartalomjegyzék

Előszó	ix
Bevezetés	1
I. rész A λ-kalkulus	3
1. A λ -kalkulus szintaktikája	5
1.1. A λ -kalkulus kifejezései	5
1.2. λ -absztrakció	6
1.3. Az applikáció	7
1.4. A körrizés	8
1.5. Szabad és kötött változók	9
1.6. Helyettesítés	15
2. A λ -kalkulus operációs szemantikája	19
2.1. A β -konverzió	19
2.2. Az α -konverzió	23
2.3. Az α -konverzió elkerülése	27
2.4. Egyenlőség	30
2.5. A λ -kalkulus axiómái	34
2.6. Az η -konverzió és a kiterjeszthetőség	35
3. A normál forma	39
3.1. A λ -kifejezés normál formája	39
3.2. A Church–Rosser-tulajdonság	42
3.3. Redukálási stratégiák	46
3.3.1. Normál sorrendű redukálási stratégia	46
3.3.2. Applikatív sorrendű redukálási stratégia	50
4. Konstansok és függvények	53
4.1. A logikai konstansok és műveletek	53
4.2. A rendezett pár és műveletei	56

4.3.	Az n -esek és műveleteik	57
4.4.	Listák és listákon értelmezett műveletek	59
4.5.	A verem és a veremműveletek	61
4.6.	A számkonstansok és aritmetikai műveletek	64
4.6.1.	Az egyszerű számjegyrendszer	65
4.6.2.	A Scott-számjegyek	68
4.6.3.	A Church-számok	71
4.6.4.	Az Ackermann-függvény	77
4.6.5.	Az egész számok	79
4.7.	A δ -redukció	85
5.	A rekurzió	87
5.1.	Kifejezések fixpontja	87
5.2.	Az Y és a Θ fixpontkombinátor	88
5.2.1.	További fixpontkombinátorok	90
5.3.	Rekurzív függvények	92
5.4.	A Russell-paradoxon	95
6.	λ -definiálható függvények	97
6.1.	A Turing-gép λ -kifejezése	97
6.2.	Primitív rekurzív függvények	103
6.3.	Teljes rekurzív függvények	107
6.4.	Parciális rekurzív függvények	109
6.4.1.	A megoldhatóság	111
6.4.2.	A fej-normálforma	115
6.4.3.	A gyenge fej-normálforma	120
6.5.	Megoldhatóság és a λ -definiálható függvények	124
7.	Konzisztens formális elmélet	129
7.1.	A Gödel-számok	130
7.2.	A λ -kalkulus konzisztenciája	131
7.3.	A megoldhatóság és a konzisztencia	136
7.4.	Eldönthetetlen problémák	139
II. rész A kombinátor logika		145
8.	A kombinátor logika szintaktikája	147
8.1.	A kombinátor logika kifejezései	147
8.2.	Az applikáció	148
8.3.	A változók	149
8.4.	Helyettesítés	150

<i>Tartalomjegyzék</i>	vii
9. A kombinátor logika operációs szemantikája	153
9.1. Gyenge redukciók	153
9.2. Egyenlőség	154
9.3. A kombinátor logika axiómái	157
9.4. A kiterjeszhetőség	157
10. A gyenge normál forma	159
10.1. A CL -kifejezések gyenge normál formája	159
10.2. Redukálási stratégiák	160
11. A zárójeles absztrakció	165
11.1. Zárójeles absztrakciók algoritmusai	165
11.2. Zárójeles absztrakciók új kombinátorokkal	172
11.2.1. A $CL^{(C)}$ kombinátor logika	173
11.2.2. A $CL^{(T)}$ kombinátor logika	178
11.2.3. További kombinátorok	183
12. Bázis	187
12.1. Kombinatorikus teljesség	187
12.2. Egyelemű bázisok	188
13. Konstansok és függvények	193
13.1. A logikai konstansok és műveletek	193
13.2. Rendezett pár és a párokon értelmezett műveletek	195
13.3. Listák és listákon értelmezett műveletek	196
13.4. A számkonstansok és aritmetikai műveletek	197
13.5. A konstansos kombinátor logika	199
14. Rekurzió, rekurzív függvények	203
14.1. A fixpontkombinátor	203
14.2. A Russell-paradoxon	204
14.3. CL -definiálható függvények	206
15. A λ -kalkulus és a kombinátor logika kapcsolata	211
15.1. A $(\cdot)_A$ és a $(\cdot)_K$ leképezések	211
15.2. A $(\cdot)_A$ és $(\cdot)_K$ leképezések kompozíciója	217
III. rész Speciális kalkulusok	221
16. A λ_I kalkulus	223
16.1. λ_I -kifejezések és a λ_I -kalkulus	223
16.2. Konstansok és függvények	225

16.2.1. Logikai konstansok és műveletek	225
16.2.2. Számkonstansok és a számjegrendszer	225
16.3. λ -definiálható függvények	228
17. Az érték szerinti λ -kalkulus	231
17.1. Kifejezések és az operációs szemantika	232
17.2. Normál forma és a Church–Rosser-tétel	234
17.3. Redukálási stratégia	236
17.4. Az érték szerinti λ -kalkulus bővítései	237
18. Az ISWIM programnyelv	241
18.1. Az ISWIM nyelv szintaxisa	241
18.2. A SECD-gép	242
18.3. Az ISWIM fordítóprogram	246
18.4. Egy gráfújraíró rendszer	248
19. Az elsőrendű típusos λ -kalkulus	253
19.1. Az elsőrendű Church-típusos λ -kalkulus	253
19.2. Az F_1 rendszer szintaxisa	254
19.3. Az F_1 rendszer következtetései és szabályai	255
19.4. Az F_1 rendszer operációs szemantikája	260
19.5. További típusrendszerek	265
20. Curry-típusos λ -kalkulus	267
20.1. A Curry-típusrendszer	267
20.2. A Curry-típusrendszer operációs szemantikája	270
20.3. A Church- és Curry-típusos λ -kalkulus kapcsolata	273
20.4. A típuskikövetkeztetés	274
A kombinátor logika kombinátorai	277
Irodalomjegyzék	281
Tárgy- és névmutató	285